

- Để phòng sâu đục thân, đục bắp non: rải Basudin hay Regent hạt vào lôa kèn khi bắp được 7-8 lá và trước khi bắp trổ cờ. Phun Selecron, Pyrinex... vào giai đoạn sâu non mới nở.

- Để hạn chế bệnh đốm vằn, giai đoạn trổ cờ nên loại bỏ các lá già có vết bệnh. Nếu mưa ẩm nhiều, phun ngừa với Validacjn Anvil, Tilt hay Manzate.

Thu hoạch

Thu bắp tươi 18-20 ngày sau khi 50% số cây ngô phun râu, hạt no bóng. Không nên thu hoạch muộn, hạt bị móp vào là bắt đầu già, giảm chất lượng.

Lưu ý: Đây là giống lai vì vậy không sử dụng hạt của bắp ngô thương phẩm làm giống cho vụ sau. Hạt giống đã xử lý thuốc, không lấy làm thức ăn cho người hoặc gia súc...

Nguồn: Kinh tế Nông thôn. Số 23, 7/6/2004

*****

BIỆN PHÁP PHÒNG TRỪ CÓ HIỆU QUẢ MỘT SỐ LOẠI SÂU BỆNH HẠI CÂY ĂN QUẢ CÓ MÚI TẠI ĐẢO HỒ THÁC BÀ

1. Bệnh loét (Canker):

+ Triệu chứng bệnh: Gây ra các vết loét trên lá, cành non, quả non. Lúc đầu vết loét có hình tròn, giống như giọt dầu sau đó lan rộng có thể không có hình dạng cố định, vết bệnh chuyển sang màu nâu. Bệnh nặng làm cho lá rụng, cành khô, cây sinh trưởng kém.

+ Thời điểm xuất hiện: Tập trung phát triển mạnh từ tháng 3 đến hết tháng 8, bệnh phát triển nhanh khi thời tiết

nóng, ẩm độ cao, đặc biệt sau những trận mưa kéo dài.

+ Tác nhân truyền bệnh: Do một loại khuẩn gây nên, bệnh thường lan truyền trên khoảng cách gần, từ cây này sang cây khác, do gió, mưa.

+ Biện pháp phòng trừ bệnh: Tuy những thời điểm phát sinh, phát triển của bệnh, cần tiến hành phun thuốc phòng trừ sớm, khi đợt lộc xuân, lộc hè đang phát triển, phun từ 1-2 lần cách nhau 5 - 7 ngày, bằng các thuốc có chứa đồng (oxychlorua đồng, sunfat đồng hay dung dịch thuốc Boocdo 1-2%). Để tạo thành lớp thuốc bám trên bề mặt lá, quả bão và không cho bệnh xâm nhiễm phá hại. Quả non, lá non rất mẫn cảm với bệnh này.

Khi cây bị nặng cần tiến hành và sinh vườn cắt tỉa những cành, lá bị bệnh nặng đem ra khỏi vườn thiêu hủy và tiến hành phun thuốc trừ bệnh. Có rất nhiều các loại thuốc có thể phun trừ được bệnh loét đạt kết quả. Nhưng tại vườn cây khảo nghiệm chúng tôi sử dụng kết hợp hai loại thuốc oxychlorua (0,7-1%) - Zinhep (0,5%) phun từ 2 - 3 lần đạt kết quả trừ bệnh trên 85%.

2. Bệnh nấm Phytophthora:

+ Triệu chứng bệnh: Bệnh gây ra hiện tượng thối gốc, thối rễ và chảy gôm. Chảy gôm thường xảy ra ở gốc, thân cây, cành cây. Dẫn đến chảy một loại dịch lỏng gọi là gôm, gôm là một loại dịch lỏng sền sệt, rẽ hòa tan trong nước và biến mất sau các trận mưa to. Cây bị nặng sẽ chết nếu không phòng trừ kịp thời.

+ Thời gian xuất hiện: Từ tháng 4 đến tháng 9 giai đoạn nóng và ẩm.

+ Tác nhân truyền bệnh: Là một loại nấm đất có ở khắp mọi nơi gặp điều kiện thuận lợi sẽ xâm hại vào cây. Trong công tác chăm sóc cần chú ý tránh gây tổn thương tới cây, vì đây là điều kiện thuận lợi cho nấm xâm nhập.

+ Biện pháp phòng trừ: Thường xuyên kiểm tra vườn, phát hiện bệnh sớm, thì kết quả phòng trừ sẽ đạt kết quả cao và tốn ít công, thuốc. Khi phát hiện bệnh ở gốc, thân cây dùng dao bóc vỏ vị trí bệnh, bệnh thường có màu nâu xám, cao sạch nhót, dùng rỉ lau khô vết bệnh. Sử dụng thuốc Zinhep hoặc oxychlorua đồng hòa với nồng độ cao (sền sệt như bùn ao) quét vào vết bệnh, dùng nilon buộc lại tránh mưa, quét một đèn hai lần/tháng bệnh sẽ khỏi. Vết bệnh trên cành nhỏ nên cắt bỏ và chấm thuốc vào vị trí cắt. Hại dưới mặt đất thường khó phát hiện, biểu hiện trên mặt đất thường lá rụng hàng loạt, dùng cuốc khi lớp đất mặt quanh gốc dùng thuốc có chứa đồng và phân lân tưới 2 đến 3 lần có thể chữa khỏi bệnh. Tại vườn khảo nghiệm bệnh thối rễ thường không bị.

Chú ý: Trong quá trình chăm sóc để tránh lây lan bệnh nấm, khuẩn từ cây này sang cây khác cần thực hiện tốt các công tác sau:

+ Tia cành, tạo hình tán cây: Đây là công việc thực hiện thường xuyên, thường tập trung sau các đợt thu hoạch quả cần thực hiện tốt công tác vệ sinh dao, kéo. Sau khi tia xong một cây ngâm dụng cụ trong nước zaven 30 phút, ngâm trong cồn 70° lau sạch mới sử dụng tiếp.

+ Quét vôi gốc: Nên thực hiện 1 năm quét 2 lần (tháng 11 - 12, 7 - 8), những gốc mẫn cảm với bệnh chảy gôm, nấm đen gốc cần bồi xung thêm oxychlorua

đồng, đồng sunfat nồng độ 1-2% sẽ hạn chế bệnh phát sinh.

3. Nhện đỏ (*Panonychus citri*):

- Thời điểm phát sinh: Thường xuất hiện quanh năm, phát sinh vào mùa khô vào tháng 1, 11, 12.

- Triệu chứng: Nhện phá hoại mạnh ở lá non và lá bánh té, nhện hút dịch cây làm cho lá cây chuyển sang màu xanh vàng, xám bạc, cây bị nhện phá hại nặng sinh trưởng rất kém.

- Biện pháp phòng trừ: Sử dụng một số loại thuốc chuyên trừ nhện như: Danitol, Polytrin, ortus trừ được. Đặc biệt sử dụng thuốc Song mã, nồng độ 0,3 - 0,4% (thuốc sinh học mới) kết hợp với dầu khoáng Kantex, nồng độ 1 - 1,5%, phun 1 - 2 lần đạt kết quả trên 95%.

4. Nhện trắng (*Phyllocoptes oleivorus*):

- Thời điểm phát sinh: Xuất hiện và phá hại vào tháng 4, 5, 6.

- Triệu chứng: Phá hại giai đoạn lúc quả còn non. Quả bị nhện trắng hại vỏ quả chuyển sang màu xám bạc (gần giống quả bị rám nắng), làm cho mã quả xấu, chất lượng giảm.

- Biện pháp phòng trừ: Sử dụng thuốc giỗng như phòng trừ nhện đỏ.

Nguồn: Thông tin KH&CN Yên Bái, Số 2/2004, tr. 18 - 20

*****

CHỌN GIỐNG HÒE VÀ SƠ CHẾ NƯỚC HÒE

+ Hòe là cây dược phẩm quý có giá trị kinh tế cao, nụ hòe để chiết xuất chất Rubitin chữa bệnh cao huyết áp và